

Sudėtiniai prijungiamieji sakiniai

Kontrolinis darbas 9 klasei

1. Padėkite trūkstamus skyrybos ženklus, šalutinius sakinius pabraukite ir nurodykite rūšį.

1. Kas dorai elgiasi tas aiškiai kalba. 2. Vasarą kai liepa sužydi joje visą dieną dūzgia ištisas spiečius ir kvepia medumi. 3. Ne mažesnį įtarimą kėlė ir peludė į kurią duralės buvo užkaltos. 4. Kai senieji bebrai ėmė galąsti kaltus į medžius pabandė ir mažieji. 5. Kai aušo stovėjau ant Nemuno šlaito ir žiūrėjau kaip išeidama naktis į slėnį rūką pylė. 6. Jeigu nori kad tavo brolių paleisčiau pasek pasaką kurioje būtų grynas melas. 7. Po truputį sužinojau ką mūsų žvėriukas mėgsta ko nemėgsta kas jam labiausiai patinka.

2. Iš vientisinių sakinių porų padarykite sudėtinius prijungiamuosius sakinius (lengvesnė užduotis).

Miško sargui nesunku suvokti. Netoli raisto gali būti plėšrūnų gūžta.

Po vėsios pavasario nakties nušvito rytas. Linksmi ėmė švilpauti varnėnas.

Apie žūklę net negalvojau. Tokią kaitrią dieną nėra ko tikėtis pagauti žuvį.

Naktis buvo tamsi. Danguje kibirkščiavo žvaigždės.

Sugalvokite 4 sudėtinius prijungiamuosius sakinius su skirtingų rūšių šalutiniais sakiniais, kuriuos prie pagrindinio sakinio jungtų tas patsrieveiksmis *kur* (sudėtingesnė užduotis).

3. Įrašykite praleistas raides.

Ryškų Lietuvos gamtovai _džio akcentą sudaro pil _kalniai ir pilkapiai. Šie nebyl _s lietuvių tautos li _dininkai i _ibarstę po visą resp _blikos t-ritoriją. Jie įsp _dingai st _kso upių s-ntakose, ež-rų pus _saliuose. Pil _kalnius – ap _aukščius kaln-lius – ner-tai supa l-gumos ir balos. Pil _kalnių forma yra ganai _vairi. Jų amžius taip pat nev _nodas. Lietuvos arch _ologų u _registruota tiek ankstyv _jų bendruom _ninės santvarkos epochos įtv _rtinimų – nedid-lių kalvų, tiek stambių feodalizmo epochos pil _kalnių. Dauguma jų pritaik _ti g _n _bai.(Pagal B. Kerbelytę)

4. Atsakykite argumentuotai į klausimą „Ar taisyklinga kalba – vertybė?“ vartodami skirtingų rūšių šalutinių sakinių.